

Natura 2000 Fenntartási Terv

*HUDD20042 Kőröshegyi-erdők
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület*

2021

Együttműködő partnerek
Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Felelős tervező

Mille János

Vezető szakértők

Mille János

Közreműködő szakértők

Zimmermann Zita (biológus, botanikus)
Dr. Winkler Dániel (erdőmérnök)

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A terület azonosító adatai.....	4
1.1	Név.....	4
1.2	Azonosító kód.....	4
1.3	Kiterjedés.....	4
1.4	A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	4
1.4.1	A terület jelölő élőhelyei.....	4
1.4.2	A terület jelölő fajai.....	4
1.5	Érintett települések.....	5
1.6	Egyéb védettségi kategóriák.....	5
1.7	Tervezési és egyéb előírások.....	5
2.	Veszélyeztető tényezők.....	6
3.	Kezelési feladatok meghatározása.....	8
3.1	Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	8
3.2	Kezelési javaslatok.....	8
3.2.1	Élőhelyek kezelése.....	9
3.2.1.1	Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok.....	9
3.2.1.2	Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok.....	10
3.2.1.2.1	Mezőgazdálkodás.....	10
3.2.1.2.2	Erdőgazdálkodás.....	13
3.2.1.2.3	Vadgazdálkodás.....	21
3.2.1.2.4	Vízgazdálkodás.....	21
3.2.2	Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	22
3.2.3	Fajvédelmi intézkedések.....	24
3.2.4	Kutatás, monitorozás.....	24
3.2.5	Mellékletek: a tervezési területen javasolt természetvédelmi kezelési egységek (térkép).....	25
3.2.6	A tervezési terület helyrajzi számait érintő kezelési egységek.....	26
3.2.7	A tervezési terület erdőrészeit érintő kezelési egységek.....	35
3.3	A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében.....	45
3.3.1	Agrártámogatások.....	45
3.3.1.1	Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer.....	45
3.3.1.2	Javasolt agrártámogatási rendszer.....	46
3.3.2	Pályázati források.....	47
3.3.3	Egyéb.....	47

1. A terület azonosító adatai

1.1 Név

Tervezési terület neve:	Kőröshegyi erdők kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
--------------------------------	---

1.2 Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUDD20044
---------------------------------------	-----------

1.3 Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	1682,3 ha
---------------------------------------	-----------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2020. évi változatát vettük alapul.

1.4.1 A terület jelölő élőhelyei

- 6240* Szubpannon sztyeppék
- 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
- 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronion-Carpinion*)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

* kiemelt jelentőségű élőhelytípus

1.4.2 A terület jelölő fajai

- Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
- Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)
- Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
- Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)

- Közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- Nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*)

1.5 Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Somogy megye:

- Balatonendréd
- Balatonföldvár
- Balatonszárszó
- Kereki
- Kőröshegy
- Szántód
- Szólád
- Zamárdi

1.6 Egyéb védettségi kategóriák

A tervezési terület teljes egészében részét képezi az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetének a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény alapján.

1.7 Tervezési és egyéb előírások

Településrendezési eszközök

- Balatonendréd: Balatonendréd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2007 (IV.23.) önkormányzati rendelete Balatonendréd helyi építési szabályzatáról
- Balatonföldvár: Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2006 (VII.5.) önkormányzati rendelete Balatonföldvár Város Helyi Építési Szabályzatáról
- Balatonszárszó: Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2005 (V.3.) önkormányzati rendelete Balatonszárszó Helyi Építési Szabályozásáról
- Kereki: Kereki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2009 (XII.10.) önkormányzati rendelete Kereki Község Helyi Építési Szabályzatáról

- Kőröshegy: Kőröshegy Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2005 (VI.20.) önkormányzati rendelete Kőröshegy Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről
- Szántód: Szántód Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2012 (XII.7.) önkormányzati rendelete Szántód Község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervének megállapításáról
- Szőlád: Szőlád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2007 (VII.1.) önkormányzati rendelete Szőlád község helyi építési szabályzatáról
- Zamárdi: Zamárdi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2006 (I.20.) önkormányzati rendelete Zamárdi Város helyi építési szabályzatáról módosításáról, egységes szerkezetben.

Körzeti erdőtervek

- Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve – ügy száma: 5264/2011. Érvényes: 2013. január. 1. - 2022. december 31.

Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

10/2018. (VII.3.) AM rendelet a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről: 402.számú Külső-somogyi vadgazdálkodási tájegység.

A tervezési területen a SEFAG Zrt. a vadászatra jogosult (Kód: 350750).

A vadgazdálkodási üzemtervek érvényessége egységesen 2037. 02. 28-ig terjed, az üzemtervek a Somogy Megyei Kormányhivatal vadászati hatóságának adatbázisában érhetőek el.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv

Magyarország felülvizsgálta, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét” a Kormány 2016. március 9-én fogadta el, és a Magyar Közlöny 2016. évi 44. számába megjelent 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatban, illetve a Hivatalos Értesítő 14. számában hirdette ki. A VGT2 tartalmazza a 2016-2021 időszakra vonatkozó intézkedési programot. A következő, második felülvizsgálat eredményeként, 2021. december 22-ig kell elkészülnie Magyarország 2022-2027 időszakra vonatkozó, harmadik vízgyűjtő-gazdálkodási tervének.

A tervezési terület a Balaton részvízgyűjtő területen belül a Balaton közvetlen (4-2) tervezési alegység területén helyezkedik el.

2. Veszélyeztető tényezők

1.a táblázat: a tervezési területen jellemző veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kis)	Érintett terület aránya a jelölő értékek szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	H	8,77	A kaszálás felhagyása a 6240 Síksági pannon löszgyepek jelölő élőhely cserjésedéséhez, az élőhely kiterjedésének csökkenéséhez vezet. Ez mellett egyes jelölő állatfajokra (pl. sárga gyapjasszövő) a cserjésedés kedvezően hathat.
B03	Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)	H	2,48	A vágásterületek idegenhonos fafajokkal történő beültetése csökkenti a fő természetvédelmi célkitűzések megvalósulását, mely szerint a 91H0 pannon molyhos tölgyesek (Á-NÉR kód: L1), a 91L0 illír gyertyános-tölgyesek (Á-NÉR kód: K2) és a 91M0 pannon cseres-tölgyesek (Á-NÉR kód: L2a) területi arányát növelni kell.
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is.	M	87,00	A holtfa jelenléte kiemelkedő jelentőségű a xilofág bogaraknak (szarvasbogár, nagy hőscincér, skarlátbogár, kék pattanóbogár), mivel táplálkozó- és élőhelyet biztosítanak számukra. Emellett a lábonálló, odvasodott holtfák számos Natura 2000 jelölő denevérfajnak is pihenő/szaporodóhelyet biztosítanak. A holtfák eltávolításával csökken a Natura 2000 jelölőfajok

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kis)	Érintett terület aránya a jelölő értékek szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
				élőhelye.
I01	Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	H	87,00	Az inváziós fajok (pl. bálványfa,) jelenléte veszélyezteti az őshonos fajokból álló erdők fajösszetételét, ezt hosszútávon megváltoztathatja, ami a Natura 2000 jelölőfajok (odúlakó denevérfajok, xilofág bogarak) eltűnését eredményezheti.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	H	87,00	Az inváziós fajok (pl. akác, zöld juhar) jelenléte veszélyezteti az őshonos fajokból álló erdők fajösszetételét, ezt hosszútávon megváltoztathatja, ami a Natura 2000 jelölőfajok (odúlakó denevérfajok, xilofág bogarak)eltűnését eredményezheti.
I04	Problémát jelentő őshonos növény- és állatfajok	H	100	A túltartott vadállomány közvetlen hatása a túlzott vadászás és túrás, amely elsősorban a lágyszárú és cserjeszintet károsítja, de a természetes felújításokat is nagymértékben akadályozza. Érintett élőhelyek: 91H0 pannon molyhos tölgyesek, pannon cseres-tölgyesek 91M0

1.b táblázat: a tervezési területen jellemző potenciális veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H=nagy, M=közepes, L=kis)	Érintett összes terület nagysága (%)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
B05	Fakitermelés újratelepítés vagy természetes felújulás nélkül.	M	2,48	2,48	Az erdészeti újratelepítés elmaradásával egyrészt nem valósul meg a fő természetvédelmi célkitűzés, másrészt az így be nem ültetett területeken felerősödnek az inváziós lágyszárú növényfajok, melyek kedvezőtlenül befolyásolják az erdő lágyszárú növényzetét.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1 Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Kőröshegyi erdők Natura 2000 területen a legfőbb természetvédelmi célkitűzés a jelölő élőhelyek állapotának javítása, kiterjedésének növelése, illetve a jelölő fajok állományainak növelése.

Az erdős jelölő élőhelyek (91H0 Pannon molyhos tölgyesek, 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek) esetében elsődleges cél a jelölő élőhely jelenlegi kiterjedésének megőrzése, illetve növelése, erdők esetében a korosztály-összetétel megőrzése, a lábon álló holtfák eltávolításának megszüntetése. Ennek érdekében a folyamatos erdőborítottságot biztosító erdőművelés javasolt. Fontos az állományból az idegenhonos fajok eltávolítása, valamint az idős, odvas fák mennyiségének növelése. Ezzel valamennyi jelölő xilofág rovar állománya megerősödhet, ugyanakkor a jelölő denevérfajok állománya is növekedhet az odvas fák magasabb arányával.

A füves jelölő élőhely (6240* Szubpannon sztyeppék) esetében elsődleges cél a folyamatosan zsugorodó élőhely kiterjedésének növelése révén a cserjésedő területek helyreállítása és újbóli használatbavételének ösztönzése, ezzel a jelölő élőhely kiterjedésének növelése. Az élőhely esetében a területen a hasznosítás kialakítása (kaszálás vagy legeltetés) az elsődleges szempont, enélkül a cserjésedés újra megindul.

3.2 Kezelési javaslatok

A Kőröshegyi erdők kezelési egységeinek lehatárolása a 2019-ben aktualizált Á-NÉR alapú élőhelytérkép alapján történt. Ennek során az azonos kezelést igénylő élőhelyfoltokat összevontuk, illetve az élőhelyfolton belül különböző kezelést igénylőket leválasztottuk. Arra törekedtünk, hogy a kezelési javaslatok megfelelő mértékben specifikusak lehessenek, így az eltérő kezelést igénylő élőhelyeket külön kezeltük. Ugyanakkor azt is szem előtt tartottuk, hogy a kezelési egységek rendszere könnyen áttekinthető legyen és a terület ne legyen indokolatlanul felaprózva. A kezelési javaslatokat a kezelési egységeken előforduló jelölő értékek élőhelyigényeinek figyelembevételével és a kezelési egység jelenlegi állapotának függvényében határoztuk meg.

Elsőként a gazdálkodáshoz szorosan nem kötődő kezelési javaslatokat adjuk meg, majd a gazdálkodáshoz köthető javaslatokat. A gazdálkodáshoz köthető javaslatokat négy alfejezetben tárgyaljuk, annak megfelelően, hogy a javaslatok a mezőgazdálkodásra, az erdőgazdálkodásra, a vadgazdálkodásra vagy a vízgazdálkodásra vonatkoznak. A gazdálkodáshoz köthető javaslatokat minden esetben kezelési egységenként adjuk meg a következő tagolásban. Elsőként minden kezelési egységre általános kezelési javaslatokat adunk, majd ezt követik az a kötelezően betartandó előírások és az önkéntesen választható előírás-javaslatok. A gazdálkodáshoz köthető javaslatokat követik az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok. Egy adott gazdálkodási műveletre több, egymástól eltérő mértékű korlátozás javasolható. Javaslatunk szerint ezek közül a terület használójának van lehetősége választani, a várható bevételkiesés és a megkapható támogatás mértékének figyelembe vételével.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges

eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

2. táblázat: A kezelési egységek összefoglaló táblázata

Kezelési egység	Elnevezés	ÁNÉR élőhelyek	Natura 2000 élőhelyek
KE-0	Kezelést nem igénylő területek	U11	
KE-1	Gyep	H5a, OC, P2b	6240
KE-2	Szántók	T2	
KE-3	Hazai fajokkal borított területek	K2, L1, L2a, P1,	91H0, 91L0, 91M0
KE-4	Hazai fajokkal borított jellegtelen területek	P8, RB, RC, RDb	
KE-5	Tájidegen fajokkal borított területek	S1, S3, S4	

3.2.1 Élőhelyek kezelése

3.2.1.1 Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

A Kőröshegyi-erdőkre a fás élőhelyek jelenléte volt mindig is jellemző, gyepterület viszonylag kis arányban (12,19%), míg mezőgazdasági területek minimális területtel (0,8851 ha) találhatóak a Natura 2000 területen. Az erdők esetében az idegenhonos vagy vegyes (hazai és idegenhonos) állományokat célszerű tisztán hazai fajokból álló állományokra cserélni, még abban az esetben is, ha jelölő élőhely nem található közöttük. Ezzel a nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*), a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), a szarvasbogár (*Lucanus cervus*) és a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*) Natura 2000 jelölőfajok, valamint a denevér jelölőfajok állománya tovább erősödhet.

Javasolt a Natura 2000 területet bemutatása a nagyközönségnek, hogy a látogatók tisztában legyenek a terület állapotával (jellegével) és természeti értékeivel. Ezt egyrészt tájékoztató táblák kihelyezésével lehetne elérni a területre bevezető utak mentén a terület kezelőjének hozzájárulása esetén, másrészt a területet bemutató szóróanyagokkal, amelyeket helyi Tourinform Irodákban és önkormányzatoknál lehetne elérhetővé tenni.

A Natura 2000 terület kis részét tesz ki az úthálózat, melyet a természetvédelmi kezelést nem igénylő területek (KE-0) kategóriába soroltuk.

3.2.1.2 *Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok*

3.2.1.2.1 *Mezőgazdálkodás*

Gyep

A Natura 2000 terület nyugati részegységének délnyugati részén található nagyobb, egybefüggő gyepterületeket, valamint a lágyszárú növényzettel benőtt nyiladékokat, egy kezelési egységbe osztottuk be. Nagyobb részt a pannon löszgyepek, mint jelölő élőhelyek tartoznak e kezelési egységbe, mely mellett a jellegtelen száraz- és félszáraz gyep, valamint a galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések is megtalálhatók. Ezeket egységesen a KE-1 Gyep kezelési egységbe soroltuk.

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: Gyep

A kezelési egységbe tartozó területeknek csak egy kis részét hasznosítják rendszeresen, kiterjedésük: 213,62 ha. Természetességi állapotuk változó, általában kedvezőtlen, de megfelelő kezeléssel javítható.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- H5a –Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek
- OC – Jellegtelen száraz- félszáraz gyep
- P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 6240* Szubpannon sztyeppék

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Nincs érintett faj.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhely esetében a legkedvezőbb hasznosítás a kaszálás, mely a kezelési egység csak kisebb részén valósul meg. Elsődleges cél ennek a hasznosításnak a fenntartása, illetve a jelenleg nem kaszált területek újbóli használatba vétele. A szegélyhatás fenntartása miatt lényeges e területek megőrzése. Kaszálás hiányában a legeltetés is elfogadható kezelés.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

(a) Kötelezően betartandó előírások: A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 268/2007. (X.18.) Korm. Rendelet.

(b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Kezelés leírása
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY09	Fogasolás nem megengedett.

GY10	Tárcsázás nem megengedett.
GY13	Kiszántás nem megengedett.
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.
GY23	A felhalmozódott fűavar eltávolítása.
GY25	A területen lévő cserjék irtása és eltávolítása
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása.
GY27	Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén az inváziós fásszárúak vegyszeres irtása a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges.
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket vegyszeres kezelést lábon állva szükséges elvégezni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a kezelés fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) végezhető.
GY44	A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY81	A gyeplet évente legalább kétszer szükséges kaszálni.
GY86	A széna összegyűjtése és eltávolítása a területről a kaszálást követő 2 héten belül.
GY106	Legalább 2 évente tisztító kaszálás elvégzése.
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása.
GY109	A lekaszált inváziós növények eltávolítása a területről a kaszálást követő 30 napon belül.
GY110	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.
GY116	A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.
GY128	Kaszálás szárzúzással nem helyettesíthető.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezeletlenség következtében degradálódott, gyomosodó és cserjésedő gyepek esetében a rendszeres kaszálás visszaállításával kell a gyepek állapotát javítani. Ez kezdetben egy intenzívebb, azaz kétszeri-háromszori kaszálással végzett kezelés kell, legyen. Ezzel a gyepterületek közé ékelődő akácokat is vissza lehetne alakítani gyepké.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok

A kezelési egységen nincsenek gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A 6240* Szubpannon sztyeppék hosszútávú fenntartása csak az élőhely hasznosításával, kaszálással vagy legeltetéssel képzelhető el. A kezelés során kerülni kell azokat a módszereket, melyek a talajfelszín megbontásával vagy a tápanyag-gazdálkodás megváltoztatásával jár. A legeltetés során legelő állatfajok lelegelik a fiatal cserjesarjakat, megakadályozva ezzel azok megerősödését. Kecské legeltetésével a nagyobb, idősebb cserjéknél is jelentős rágás tapasztalható, ezzel azok is kiszáradhatnak, visszaszorulhatnak. Így elérhető, hogy az olyan, gyorsan felmelegedő, déli kitettséggű bokorsávok, -csoportok alakuljanak ki, melyek a sárga gyapjaszövő (*Eriogaster catax*) szaporodásához nélkülözhetetlenek. A legeltetéssel elkerülhető, hogy a természetes szukcessziós folyamatok hatására a terület beerdősüljön. Beerdősülés esetén az élőhely teljes megsemmisülésével kell számolni. A túllegeltetést ugyanakkor kerülni

kell, mivel az a gyep felnyílásához, gyomosodásához vezet. A legeltetést legeltetési terv alapján kell végezni, amely biztosítja a változatos élőhelyi feltételek fenntartását. Az élőhely átalakulását a cserjésedés megakadályozásával, és az intenzíven terjedő, illetve inváziós fajok irtásával kell elérni.

Szántók

A szántók (KE-2) esetében – kis kiterjedtsége miatt - az előírások az extenzívebb művelést igyekeznek előmozdítani, illetve a Natura 2000 területre jellemzőbb fás társulássá történő átalakítást preferálják.

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: Szántók

A Natura 2000 terület nyugati részében, annak északnyugati területén található egy darab szántóterület (0,8851 ha). Művelését tekintve évelő, intenzív szántóföldi kultúrával borított.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- T2 Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

A kezelési egység nem érint Natura 2000 élőhelyet.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Nincs érintett faj.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Szántók a területen csak igen kis arányban találhatók, és kizárólag a Natura 2000 terület nyugati szélén. Negatív hatásuk mérséklésére javasolt extenzívebb művelés bevezetése és a vegyszermentes táblaszegélyek kialakítása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) – 50/2008 (IV. 24) FVM rendelet.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Kezelés leírása
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés nem megengedett.
SZ04	Pillangósok esetén természetkímélő kaszálás, vadriasztó lánc használata kötelező.
SZ07	Fokozottan védett, földön fészkelő madárfaj fészkének, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítást, illetve kaszálást azonnal abba kell hagyni, és haladéktalanul értesíteni

	kell a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot. A gazdálkodó értesítésétől számított 3 munkanapon belül az igazgatóság köteles a gazdálkodót a kaszálásra, illetve betakarításra vonatkozó feltételekről tájékoztatni. Amennyiben a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, akkor a megkezdett munkavégzés a többi előírás figyelembevételével folytatható.
SZ09	A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni.
SZ13	Szántóföldön trágyaszarvas nem alakítható ki.
SZ14	A parcella szélein legalább 3 m széles növényvédőszer mentes táblaszegély elhagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése.
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
SZ20	Kártevők elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett.
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek nem alkalmazhatók..
SZ23	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajretek rovarirtását.
SZ24	Totális gyomirtó szerek használata nem engedélyezhető a területen.
SZ25	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók.
SZ43	Fás szárú és lágú szárú energetikai ültetvény nem telepíthető.
SZ46	Melioráció nem megengedett.
SZ48	Drénezés nem megengedett.
SZ55	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel, a megjelenő inváziós növényfajok irtása.
SZ56	Mezőgazdasági földterület első erdősítése, őshonos fafajokkal, támogatható.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A szántó melletti terület jelenleg idegenhonos fafajokkal borított. Legkedvezőbb állapota az őshonos fafajokkal történő beerdősítés lenne, ez azonban csak a szomszédos erdőtag fafajátalakításával együtt értelmezhető, mivel az jelenleg akáccal borított.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok

A kezelési egységen nincsenek gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A szomszédos jelölő élőhelyek hatásos védelme megkívánná az extenzívebb szántóföldi gazdálkodást, ezzel a határos területek gyomosodása, leromlása megelőzhető lenne.

3.2.1.2.2 Erdőgazdálkodás

Az erdei élőhelyek alapvetően két egységre oszthatóak. A jelölő élőhelyeket tartalmazó hazai fafajokkal borított területek (KE-3) esetében elsődleges cél a folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodás bevezetése, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése a jelölő bogárfajok érdekében, valamint az idegenhonos fafajok visszaszorítása. Hasonló a cél a hazai fafajokkal borított jellegtelen területek (KE-4), esetében is azzal a különbséggel, hogy ezeket vissza kell alakítani az előző kezelési egységgé. A tájidegen fafajokkal borított területek (KE-4) esetében állapotuktól függetlenül fafajcsere volna a legkedvezőbb természetvédelmi szempontból.

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása: Hazai fafajokkal borított területek

A Natura 2000 terület legnagyobb része ebbe a kezelési egységbe tartozik. A keleti rész több mint felét, míg a nyugati részegységnek harmadát a hazai fafajokkal borított területek foglalják el. A kezelési egységhez tartozó terület összesen 954,88 ha, mely a Natura 2000 terület 56,07%-a.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek
- L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek
- L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek
- P1 – Óshonos fafajú fiatalosok

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 91H0 – Pannon molyhos tölgyesek,
- 91L0 – Illír gyertyános-tölgyesek,
- 91M0 – Pannon cseres-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
- Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)
- Nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhelyet a hatályos erdőtörvény alapján folyamatos erdőborítás mellett kell kezelni és a talaj károsításának megelőzése érdekében a legkíméletesebb anyagmozgatási módokat kell alkalmazni. Mint a legtöbb élőhelyen itt is megfigyelhető az inváziós fajok (pl. bálványfa (*Ailanthus altissima*), akác (*Robinia pseudoacacia*)) betelepülése, melyeket lehetőleg még sarj korukban el kell távolítani. Kifejlett példányok eltávolítása után a sarjakat rendszeresen vissza kell vágni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve – ügy száma: 5264/2011. Érvényes: 2013. január. 1. - 2022. december 31.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Kezelés leírása
E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészleteiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.

E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe vételével jelölhetők ki.
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.
E16	A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meg hagyása.
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok kímélete.
E22	Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m ³ /ha, kifejezetten vastag (30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása.
E25	Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében).
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyását, fenntartását, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni.
E36	Az adott erdőrészekben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása.
E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználatok során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító hagyásfa csoport (mikroélőhely) visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E38	Őshonos fafajú állományok véghasználatok során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrészek területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A tő- és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú- és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező

	<p>anyag keverése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.
E86	<p>A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.</p> <p>Megjegyzés: A közösségi jelentőségű xilofág rovarok élőhelyeül szolgáló területen kitermelt vagy készletezett faanyag – időjárási és útviszonyokat is figyelembe véve - április végéig történő kiszállítása javasolt. A faj védelme érdekében a nagy lerakatok helyett kisebb sarangok összeállítása, illetve árnyékos helyre történő készletezése javasolt, a természetvédelmi őrszolgálattal egyeztetett módon.</p>
E97	Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységben javasolt alkalmazni a Pro Silva módszert, mellyel egyrészt megőrizhető a jelenlegi kedvező természetességi állapot, ugyanakkor a gazdasági előnyök (talaj termőképességének fenntartása, faanyagtermelés folyamatos biztosítása) mellett a közjóléti funkció (pl. az ember testi-lelki felüdülése) is fenntartható

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok

A kezelési egységen nincsenek gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységben a folyamatos erdőborítás biztosítása szükséges, pl. szálalóvágások alkalmazásával. Ezzel a jelen lévő intenzíven terjedő, illetve inváziós fajokat vissza lehet szorítani a felújításokban is. A xilofág bogarak, valamint a denevérfajok érdekében az álló holtfa mennyiségének növelése javasolt, mely bűvő- és szaporodóhelyet biztosít nekik, így populációjuk erősödhet.

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása: Hazai fafajokkal borított jellegtelen területek

A területen jellemzően a keleti részegység délkeleti részén található meg ezek a területek. Ide tartoznak azok a hazai fafajokkal borított területek, melyek a jelenlevő idegenhonos és/vagy inváziós fafajok jelenléte miatt nem mutatják a hazai fafajok alkotta erdőállományok jellegzetességét. Összességében 176,41 ha kiterjedésű, a Natura 2000 terület 10,36%-át foglalja el.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- P8 – Vágásterületek,
- RB – Őshonos fajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők,
- RC – Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők,
- RDb - Őshonos lombos fajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők.

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- A kezelési egység nem érint Natura 2000 élőhelyet.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
- Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)
- Nyugati pizsedenevér (*Barbastella barbastellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhelyet a hatályos erdőtörvény alapján folyamatos erdőborítás mellett kell kezelni és a talaj károsításának megelőzése érdekében a legkíméletesebb anyagmozgatási módokat kell alkalmazni. A kezelési egységben jelen levő idegenhonos fafajokat szálaló vágással el kell távolítani. A vágásterületeket mihamarabb erdősíteni kell őshonos lombos fajokkal. A megfigyelhető inváziós, illetve intenzíven terjedő fajokat (pl. bálványfa, akác, zöld juhar (*Acer negundo*)) lehetőleg még sarj korukban el kell távolítani. Kifejlett példányok eltávolítása esetén a sarjakat rendszeresen vissza kell vágni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve – ügy száma: 5264/2011. Érvényes: 2013. január. 1. - 2022. december 31.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Kezelés leírása
E3	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közös-

	ségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe vételével jelölhető ki.
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása, térbeli vagy teljes korlátozás elrendelése.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).
E26	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyását, fenntartását, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.
E58	Az erdőfelújítások során a természetes erdőtársulásnak megfelelő elegyfajok biztosítása.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lág- és fásszárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:
	• Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése.
	• Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: augusztus-szeptember.
	• Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással.
	• Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.
	• Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában).
	• Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.
	• Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorítása.
E75	Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása.

E86	A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében. Megjegyzés: A közösségi jelentőségű xilofág rovarok élőhelyül szolgáló területen kitermelt vagy készletezett faanyag – időjárási és útviszonyokat is figyelembe véve - április végéig történő kiszállítása javasolt. A faj védelme érdekében a nagy lerakatok helyett kisebb sarangok összeállítása, illetve árnyékos helyre történő készletezése javasolt, a természetvédelmi őrszolgálatlal egyeztetett módon.
E97	Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységben külön élőhelyrekonstrukció nem szükséges.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok

A kezelési egységen nincsenek gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Az elsődleges cél, hogy erre a kezelési egységre is jellemző legyen az őshonos fafajokkal borított területeken megtalálható fafaj és cserje összetétel. Ennek érdekében minden olyan fa- és cserjefajt el kell távolítani, mely nem jellemző a területre. A vágásterület újbóli beerdősítése már csak e szempont figyelembe vételével történhet.

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: Tájidegen fafajokkal borított területek

A terület 20,57 %-át (összesen 350,2857 hektárt) teszik ki a részben akáccal, részben fenyvesekkel, illetve nem őshonos fafajokkal borított élőhelyek. E területek jellemezően a Natura 2000 terület nyugati egységében található meg.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- S1 – Ültetett akácosok
- S3 – Egyéb ültetett tájidegen lombos erdők
- S4 – Erdei- és feketefenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

A kezelési egység nem érint Natura 2000 élőhelyet.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Nincs érintett közösségi jelentőségű faj.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az idegenhonos fafokból álló erdők esetében azok gyertyános-kocsánytalan tölgyesekké vagy cseres-kocsánytalan tölgyesekké alakítása volna kívánatos. Ez a fenyők esetében történhet fokozatos átalakítással, melynek során mind az előhasználatok alkalmával, mind a felújításoknál az őshonos fafajokat részesítik előnyben. Az intenzíven terjedő akác esetében élőhelyrekonstrukció keretében végzett a teljes fafajcsere lehet a megoldás.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

Zamárdi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve – ügy száma: 5264/2011. Érvényes: 2013. január. 1. - 2022. december 31.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Kezelés leírása
E18	A ritka fajhoz tartozó, odvas, böhöncös, idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazható.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban célállományként és elegyfa-ként sem alkalmazható.
E70	<p>Az intenzíven terjedő fafajok elleni vegyszer használata során a következő előírásokat kell érvényesíteni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyagot kell keverni. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fásszárú: július-augusztus. • Alkalmazás – a fásszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – kizárólag fainjektálással. • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Erdészeti felhasználásra engedélyezett készítmények alkalmazása (az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában). • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással.
E73	Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően.
E86	<p>A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.</p> <p>Megjegyzés: A közösségi jelentőségű xilofág rovarok élőhelyül szolgáló területen kitermelt vagy készletezett faanyag – időjárási és útviszonyokat is figyelembe véve - április végéig történő kiszállítása javasolt. A faj védelme érdekében a nagy lerakatok helyett kisebb sarangok összeállí-</p>

	tása, illetve árnyékos helyre történő készletezése javasolt, a természetvédelmi őrszolgálatlal egyeztetett módon.
--	---

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A területnek 20,57%-át borítják tájidegen fafajok, elsősorban akácok és erdei- valamint fekete fenyvesek. E területek gyertyános-kocsánytalan tölgyesekké vagy cseres-kocsánytalan tölgyesekké alakításával növelhető lenne a jelölő élőhely kiterjedése, így a hozzákapcsolódó xilofág rovarok, valamint a denevérek állománya is. Az akác esetében a fafajcserével mérséklődne a környező élőhelyek akáccal történő fertőződésének veszélye is, így javulna a természetes erdő- és gyeptársulások állapota

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok

A kezelési egységen nincsenek gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Az akácot 90-100%-ban tartalmazó erdők átalakítására a leghatékonyabb és legdrasztikusabb módszereket kell választani, amelyek hosszú távon orvosolják a problémát. A 8 cm-nél nagyobb törzsátmérőjű egyedek esetében a vegyszeres injektálás, majd a fa pusztulása után annak eltávolítása alkalmazható. A kisebb fák esetében pedig a vegyszeres lekenést kell alkalmazni. Ezt követően a vágásterületet a termőhelynek megfelelő jelölő élőhelyre jellemző fa- és cserjefajokkal kell felújítani. A fenyvesek átalakítására alkalmas azok fokozatos lecserélése is.

3.2.1.2.3 Vadgazdálkodás

A túltartott nagyvadállomány hatására az erdő gyepszintje jellegtelenedik, illetve az erdőt körülvevő élőhelyeken jelentős károk keletkeznek. Az erdők természetes felújítása vadvédelmi kerítés nélkül lehetetlen.

Kód	Kezelés leírása
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani.

3.2.1.2.4 Vízgazdálkodás

A tervezési területen nem található vízgazdálkodással érintett kezelési egység.

3.2.2 Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Gyeprek rekonstrukciója

Háttér és célkitűzések

A Kőröshegyi erdők jelentős részét (mintegy 8,99%-ot) löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek borítják, melyek jelentős mértékben cserjésednek, ugyanakkor ezeken a területeken található a sárga gyapjasszövő (Eriogaster catax) Natura 2000 jelölőfaj. A cserjék jelentős (kb. 50%-os) részének eltávolításával és a kialakított gyepterület legeltetésével egyrészt az érintett jelölő élőhely területe jelentősen megnövekedne, másrészt – mivel a faj elsősorban a déli kitétséggű cserjesávokban található meg – a sárga gyapjasszövő állománya is növekedne. A cél tehát a Natura 2000 jelölő lepkefaj számára alkalmas szaporodóhelyek biztosítása, valamint a löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek kiterjedésének növelése.

Érintett jelölő élőhely

6240* Szubpannon sztyeppék (KE-1)

Alkalmazott módszerek

A cserjék csapadékos időszakban kézi erővel, száraz időszakban gépi erővel történő kivágása, majd a területen történő aprítékolása és elszállítása javasolt. A cserjék eltávolítását követően három éven keresztül a sarjak visszaszorítása szükséges legalább évi két alkalommal történő szárazúzással és a keletkező apríték eltávolításával. Az irtást úgy kell elvégezni, hogy keletnyugati irányú, egymáshoz részben kapcsolódó (vagy teljesen körüljárható) bokorsávok jöjjenek létre, melyek területi aránya ne haladja meg a 15%-ot. A cserjeirtást követően javasolt a terület helyben vagy a kistáj egy vagy több, jó állapotú gyepterületéről gyűjtött fűmagkeverékkel történő felülvetése, mivel a természetes regeneráció csak nagyon lassan megy végbe. A területet az első két évben lehetőség szerint csak kaszálni kell, hogy a területre jellemző lágyszárúfajok betelepülhessenek és állományuk megerősödjön. Ezt követően folyamatos és intenzív legeltetés vagy kaszálás lehetséges. A rekonstrukció következtében a legeltetendő/kaszálandó terület megduplázódik, így nagyobb állatlétszámot kell eltartania a területnek, amely tényezővel is számolni kell (legeltetéshez kapcsolódó infrastruktúra (pl. épületek, víznyerő helyek, trágyatárolók) megteremtése).

Résztvevők

tulajdonos (Magyar Állam)

Tervezett költségvetés és forrás

150 millió Ft – jelenleg nincs rendelkezésre álló forrás

Idegenhonos és nem tájhonos erdők átalakítása

Háttér és célkitűzések

A Kőröshegyi erdők Natura 2000 terület több mint 20%-át borítják tájidegen fafajokból (elsősorban akác, erdei- és feketefenyő) álló erdők. Ezek a pannon molyhos tölgyes, az illír gyertyános-kocsánytalan tölgyes, illetve a cseres-kocsánytalan tölgyes jelölő élőhely területét csökkentik. A tájidegen fafajok őshonos fafajokra történő cseréje egyrészt növelheti a jelölő élőhely arányát, másrészt számos jelölő gerinces (pl. denevérfajok) és gerinctelen állatfaj (pl. szarvasbogár (Lucanus cervus), nagy hősincér (Cerambyx cerdo) számára biztosítana

élőhelyet. A cél tehát a Natura 2000 terület állapotának javítása, illetve a jelölő tölgyesek részarányának növelése.

Érintett jelölő élőhely

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (KE-3)

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (KE-3)

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (KE-3)

Alkalmazott módszerek

Az akácot 90-100%-ban tartalmazó erdők átalakítására a leghatékonyabb és legdrasztikusabb módszereket kell választani, amelyek hosszú távon orvosolják a problémát. A 8 cm-nél nagyobb törzsátmérőjű egyedek esetében a vegyszeres injektálás, majd a fa pusztulása után annak eltávolítása alkalmazható. A kisebb fák esetében pedig a vegyszeres lekenést kell alkalmazni. Ezt követően a vágásterületet a területre jellemző fa- és cserjefajokkal kell betelepíteni. A fenyők esetében a kitermelést majd a tuskózást követően fokozott figyelmet kell fordítani az inváziós lágyszárúak terjedésének megakadályozására, elsősorban kaszálással.

Résztevők

tulajdonos (Magyar Állam)

Tervezett költségvetés és forrás

200 millió Ft – jelenleg nincs rendelkezésre álló forrás.

3.2.3 Fajvédelmi intézkedések

A nyugati piszedenevér eddig a megyében csupán Kaposvár környékéről került elő. A 2012-2014 között végzett felmérések eredményeként kiderült, hogy egy sokkal elterjedtebb fokozottan védett fajról van szó.

Nyugati piszedenevér (Barbastella barbastellus) védelme

Rejtett életmódú faj. Nyári szálláshelyeit elsősorban a fák kéregelválásai alatt, valamint természetes és esetenként mesterséges faodvakban, épületekben (pl. faburkolatok alatt) találjuk. Téli szálláshelyeit barlangok és bányavágatok bejárati szakaszai jelentik, de hidegtűrő faj lévén azok sokszor megegyeznek a nyári szálláshelyekkel, így akár faodvakban is áttelelhet.

Mint elsősorban odúlakó faj, a nyugati piszedenevér állományait is főleg a különböző fahasználatok (tisztítás, gyérítés, véghasználat), valamint különösen az úgynevezett „szaradék termelés” veszélyeztetik. Mindezek közvetlen hatással vannak a korhadó és a holtfák előfordulására és mennyiségére, jelentősen csökkentve a főként kéregpedések alatt élő denevérek szálláshelyeit. A faj jellemzően kisebb facsoportot választ nappali pihenőhelyéül, ezért nem elegendő elegendő egy-egy elváló kérgű fa meghagyása a területen, hanem lehetőség szerint törekedni kell arra, hogy e típusú fákból kisebb csoportok maradjanak meg.

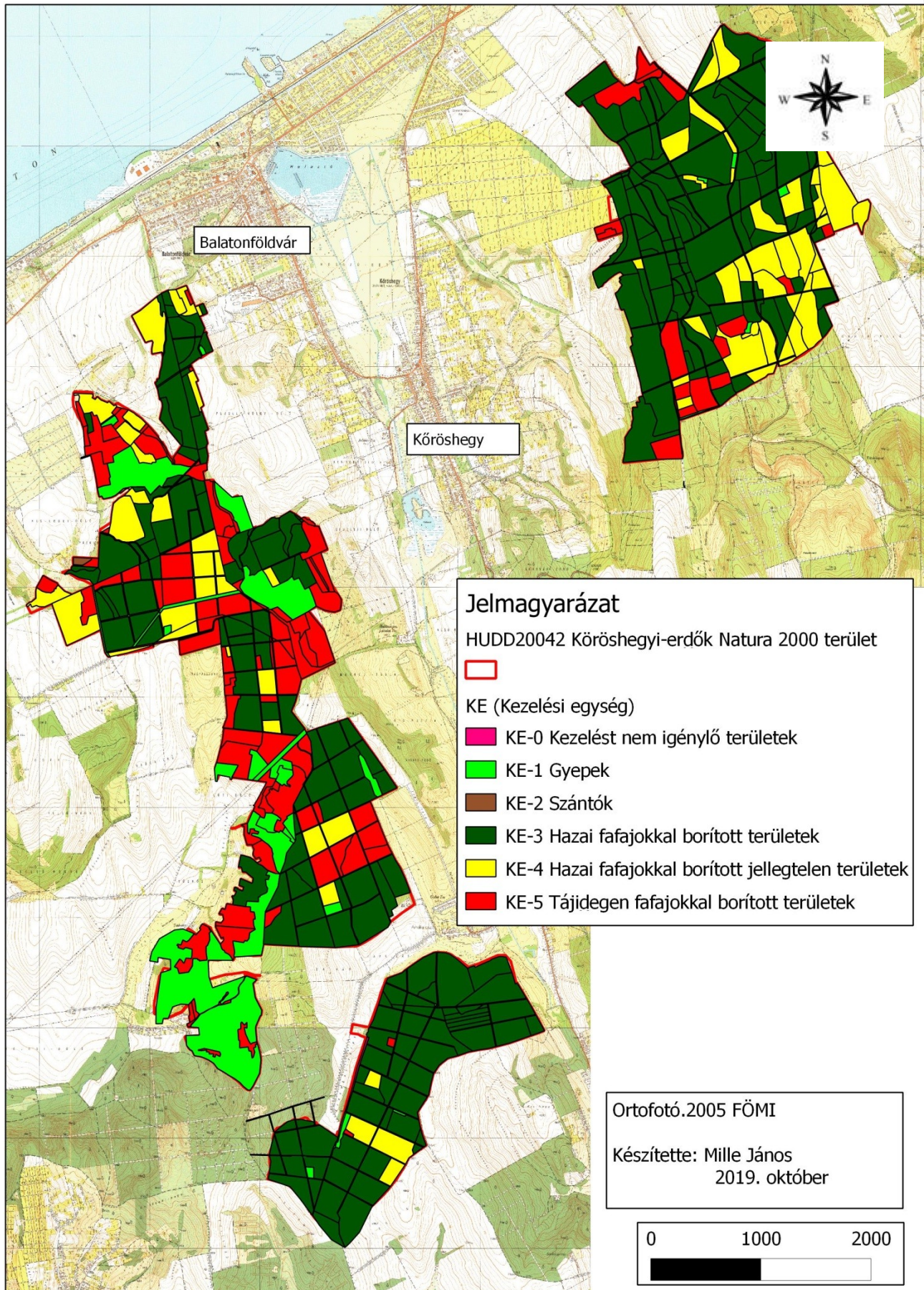
Az élőhelyein előforduló inváziós fafajok, mint például a zöld juhar (*Acer negundo*) sok esetben átalakítják az élőhelyek architektúráját, leárnyékolják az őshonos fafajok újulatát, másrészt allelopátiás vegyületeikkel gátolhatják is a honos fafajok kicsírázását. Nehezen odvasodnak, valamint az odúkészítő harkályok is elkerülik az említett fafajokat, így a faj, mint másodlagos odúlakó kevesebb alkalmas mikroélőhelyet talál ezekben az állományokban. Azokban az erdőrészekben, ahonnan előkerült a faj az idegenhonos fafajokat mielőbb el kell távolítani.

3.2.4 Kutatás, monitorozás

A 2012-2017 között megvalósult Svájci-Magyar Együttműködési Program, közösségi jelentőségű, illetve védett és fokozottan védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein megnevezésű projektben elkészült a jelölő állatfajok felmérési és monitoring módszereinek kidolgozása. 2016-tól már e módszerek alapján történhet egyes Natura 2000 jelölőfajok állományainak nyomon követése.

A területet érintő, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében zajló kutatásokat továbbra is folytatni kell. A jelen munka elkészítéséhez elvégzett élőhelyterképezést és széles körű zoológiai, és botanikai felméréseket a fenntartási terv felülvizsgálatai előtt célszerű újra elvégezni. A jelölő fajok és élőhelyek tekintetében minimálisan hat évente (a közösségi jelentőségű fajokról és élőhelyekről az Európai Unió felé benyújtandó jelentések periódusainak megfelelően) el kell végezni az állományok és területek felmérését.

3.2.5 Mellékletek: a tervezési területen javasolt természetvédelmi kezelési egységek (térkép)

3.2.6 A tervezési terület helyrajzi számait érintő kezelési egységek

Település	Hrsz	Kezelési egység
Balatonendréd	0172/1a	KE-1, KE-4
Balatonendréd	0172/1b	KE-4
Balatonendréd	0172/1c	KE-1, KE-3
Balatonendréd	0172/1d	KE-3
Balatonendréd	0172/1f	KE-4
Balatonendréd	0172/1g	KE-3, KE-4
Balatonendréd	0180/a	KE-0, KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Balatonendréd	0180/b	KE-2, KE-3, KE-4, KE-5
Balatonendréd	0180/c	KE-3, KE-4
Balatonendréd	0180/d	KE-3, KE-4, KE-5
Balatonendréd	0181/8	KE-4
Balatonendréd	0181/9	KE-4
Balatonföldvár	08/1	KE-3, KE-4, KE-5
Balatonföldvár	08/3	KE-3
Balatonföldvár	08/4a	KE-3
Balatonföldvár	08/4b	KE-1, KE-3, KE-4
Balatonföldvár	08/4c	KE-3, KE-4
Balatonföldvár	08/4d	KE-1, KE-3, KE-4
Balatonföldvár	08/4f	KE-3
Balatonföldvár	09/a	KE-4
Balatonföldvár	09/b	KE-4
Balatonföldvár	09/c	KE-5
Balatonszárszó	027/1a	KE-4
Balatonszárszó	027/1b	KE-3
Balatonszárszó	027/4	KE-1
Balatonszárszó	027/5	KE-3
Balatonszárszó	027/6	KE-3
Balatonszárszó	027/7	KE-1
Balatonszárszó	027/8	KE-1
Balatonszárszó	030/3a	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	030/3b	KE-5
Balatonszárszó	030/3d	KE-5
Balatonszárszó	030/3f	KE-5
Balatonszárszó	030/4	KE-1
Balatonszárszó	030/5	KE-1
Balatonszárszó	031/10	KE-5
Balatonszárszó	031/13	KE-4
Balatonszárszó	031/14	KE-4
Balatonszárszó	031/15	KE-4
Balatonszárszó	031/16	KE-5
Balatonszárszó	031/17	KE-1
Balatonszárszó	031/2	KE-5
Balatonszárszó	031/3	KE-4
Balatonszárszó	031/4	KE-4
Balatonszárszó	031/5	KE-4
Balatonszárszó	031/7	KE-5

Balatonszárszó	031/8	KE-5
Balatonszárszó	031/9	KE-5
Balatonszárszó	032/1	KE-5
Balatonszárszó	032/2	KE-1
Balatonszárszó	032/3	KE-1
Balatonszárszó	033/100	KE-1
Balatonszárszó	033/101	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	033/102	KE-1
Balatonszárszó	033/103	KE-1
Balatonszárszó	033/104	KE-1
Balatonszárszó	033/105	KE-1
Balatonszárszó	033/106	KE-1
Balatonszárszó	033/10a	KE-1
Balatonszárszó	033/10b	KE-1
Balatonszárszó	033/11	KE-1
Balatonszárszó	033/111a	KE-4
Balatonszárszó	033/111b	KE-5
Balatonszárszó	033/111c	KE-1, KE-3, KE-4
Balatonszárszó	033/111d	KE-5
Balatonszárszó	033/113	KE-5
Balatonszárszó	033/114	KE-5
Balatonszárszó	033/115	KE-5
Balatonszárszó	033/116	KE-5
Balatonszárszó	033/117	KE-5
Balatonszárszó	033/118	KE-5
Balatonszárszó	033/119	KE-5
Balatonszárszó	033/120b	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	033/121	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	033/122	KE-1
Balatonszárszó	033/123	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	033/124	KE-1
Balatonszárszó	033/125	KE-1
Balatonszárszó	033/126	KE-1
Balatonszárszó	033/127	KE-1
Balatonszárszó	033/128	KE-5
Balatonszárszó	033/129	KE-5
Balatonszárszó	033/13	KE-5
Balatonszárszó	033/130	KE-5
Balatonszárszó	033/131	KE-4, KE-5
Balatonszárszó	033/132	KE-5
Balatonszárszó	033/134	KE-1
Balatonszárszó	033/135	KE-1
Balatonszárszó	033/136	KE-1
Balatonszárszó	033/137	KE-1
Balatonszárszó	033/138	KE-1
Balatonszárszó	033/139	KE-4, KE-5
Balatonszárszó	033/140	KE-5
Balatonszárszó	033/141	KE-5
Balatonszárszó	033/142	KE-1

Balatonszárszó	033/144	KE-1
Balatonszárszó	033/145	KE-1
Balatonszárszó	033/17	KE-5
Balatonszárszó	033/18a	KE-5
Balatonszárszó	033/18b	KE-5
Balatonszárszó	033/19	KE-5
Balatonszárszó	033/20	KE-5
Balatonszárszó	033/21	KE-5
Balatonszárszó	033/22	KE-4
Balatonszárszó	033/23	KE-4
Balatonszárszó	033/24	KE-4
Balatonszárszó	033/25	KE-4
Balatonszárszó	033/26	KE-4
Balatonszárszó	033/27	KE-5
Balatonszárszó	033/28	KE-5
Balatonszárszó	033/29	KE-5
Balatonszárszó	033/38	KE-5
Balatonszárszó	033/39	KE-5
Balatonszárszó	033/40	KE-5
Balatonszárszó	033/41	KE-5
Balatonszárszó	033/44a	KE-5
Balatonszárszó	033/44b	KE-5
Balatonszárszó	033/45	KE-5
Balatonszárszó	033/46	KE-5
Balatonszárszó	033/47	KE-5
Balatonszárszó	033/48	KE-5
Balatonszárszó	033/49	KE-5
Balatonszárszó	033/50	KE-5
Balatonszárszó	033/51	KE-5
Balatonszárszó	033/52	KE-5
Balatonszárszó	033/53	KE-5
Balatonszárszó	033/54	KE-5
Balatonszárszó	033/55	KE-5
Balatonszárszó	033/56	KE-5
Balatonszárszó	033/57	KE-5
Balatonszárszó	033/58	KE-5
Balatonszárszó	033/59	KE-5
Balatonszárszó	033/60	KE-5
Balatonszárszó	033/61	KE-5
Balatonszárszó	033/62	KE-5
Balatonszárszó	033/63	KE-5
Balatonszárszó	033/64	KE-5
Balatonszárszó	033/65	KE-5
Balatonszárszó	033/66	KE-5
Balatonszárszó	033/67	KE-5
Balatonszárszó	033/68	KE-5
Balatonszárszó	033/69	KE-5
Balatonszárszó	033/70	KE-5
Balatonszárszó	033/71	KE-5

Balatonszárszó	033/72	KE-5
Balatonszárszó	033/73	KE-5
Balatonszárszó	033/74	KE-5
Balatonszárszó	033/75	KE-5
Balatonszárszó	033/76	KE-5
Balatonszárszó	033/82	KE-1
Balatonszárszó	033/83	KE-1
Balatonszárszó	033/88a	KE-1
Balatonszárszó	033/88b	KE-4
Balatonszárszó	033/88c	KE-5
Balatonszárszó	033/88d	KE-5
Balatonszárszó	033/89	KE-5
Balatonszárszó	033/91	KE-1
Balatonszárszó	033/92	KE-5
Balatonszárszó	033/93	KE-1
Balatonszárszó	033/94	KE-1
Balatonszárszó	033/95	KE-1
Balatonszárszó	033/96	KE-4
Balatonszárszó	033/98	KE-1
Balatonszárszó	033/99	KE-5
Balatonszárszó	034/2	KE-4
Balatonszárszó	034/4	KE-1
Balatonszárszó	034/6	KE-1
Balatonszárszó	034/7	KE-1
Balatonszárszó	035/18	KE-5
Balatonszárszó	035/19	KE-1
Balatonszárszó	035/2	KE-5
Balatonszárszó	035/21	KE-1
Balatonszárszó	035/23	KE-1
Balatonszárszó	035/24	KE-1
Balatonszárszó	035/25	KE-4
Balatonszárszó	035/26	KE-4
Balatonszárszó	035/27	KE-1
Balatonszárszó	035/28	KE-1
Balatonszárszó	035/4	KE-1, KE-5
Balatonszárszó	036/2	KE-3
Balatonszárszó	036/3	KE-5
Balatonszárszó	036/4	KE-1, KE-3
Balatonszárszó	036/5	KE-5
Balatonszárszó	037/1	KE-1, KE-3
Balatonszárszó	037/2	KE-5
Balatonszárszó	037/3	KE-5
Balatonszárszó	038/	KE-1, KE-3, KE-5
Balatonszárszó	039/	KE-0
Balatonszárszó	040/1a	KE-5
Balatonszárszó	040/1b	KE-3
Balatonszárszó	040/1c	KE-1
Balatonszárszó	043/	KE-1
Balatonszárszó	044/2	KE-5

Balatonszárszó	044/5a	KE-3
Balatonszárszó	044/5b	KE-3
Balatonszárszó	044/6	KE-0
Balatonszárszó	044/7a	KE-4
Balatonszárszó	044/7b	KE-4
Balatonszárszó	045/29a	KE-5
Balatonszárszó	045/29b	KE-5
Balatonszárszó	045/30	KE-5
Balatonszárszó	045/31	KE-5
Balatonszárszó	045/32a	KE-5
Balatonszárszó	045/32b	KE-5
Balatonszárszó	045/33	KE-5
Balatonszárszó	054/1	KE-4, KE-5
Balatonszárszó	054/3	KE-4
Balatonszárszó	055/	KE-4, KE-5
Kereki	0103/a	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Kereki	0103/b	KE-1, KE-3, KE-4
Kereki	0103/c	KE-1
Kereki	0103/d	KE-3
Kereki	0103/f	KE-3
Kereki	0103/g	KE-3
Kereki	0103/h	KE-1, KE-3
Kereki	0103/j	KE-5
Kereki	0103/k	KE-3
Kereki	0103/l	KE-1
Kereki	0103/m	KE-0
Kereki	0103/n	KE-1
Kereki	085/b	KE-5
Kereki	086/a	KE-0, KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Kereki	086/b	KE-1
Kereki	086/c	KE-1, KE-3
Kereki	086/d	KE-1, KE-3
Kereki	086/f	KE-1, KE-4
Kereki	086/g	KE-1, KE-3
Kereki	086/h	KE-3
Kereki	086/j	KE-3
Kereki	086/k	KE-1, KE-3, KE-5
Kereki	086/l	KE-1, KE-3
Kereki	086/m	KE-3
Kereki	086/n	KE-3
Kereki	086/p	KE-1, KE-3
Kőröshegy	0149/1	KE-5
Kőröshegy	0149/10	KE-5
Kőröshegy	0149/11	KE-5
Kőröshegy	0149/12	KE-5
Kőröshegy	0149/13	KE-5
Kőröshegy	0149/2	KE-5
Kőröshegy	0149/4	KE-5
Kőröshegy	0149/5	KE-5

Kőröshegy	0149/6	KE-5
Kőröshegy	0149/7	KE-5
Kőröshegy	0149/8	KE-5
Kőröshegy	0149/9	KE-5
Kőröshegy	0150/1	KE-1, KE-5
Kőröshegy	0150/3a	KE-5
Kőröshegy	0150/3b	KE-5
Kőröshegy	0151/2	KE-3
Kőröshegy	0151/3	KE-3
Kőröshegy	0151/5a	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0151/5b	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0151/5c	KE-5
Kőröshegy	0151/5d	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0152/2	KE-1
Kőröshegy	0152/5	KE-5
Kőröshegy	0153/2	KE-5
Kőröshegy	0154/8	KE-0, KE-1
Kőröshegy	0155/1a	KE-1
Kőröshegy	0155/1b	KE-1
Kőröshegy	0155/1c	KE-1
Kőröshegy	0155/3	KE-1, KE-5
Kőröshegy	0156/11	KE-3
Kőröshegy	0156/12a	KE-0, KE-3, KE-4, KE-5
Kőröshegy	0156/12b	KE-3
Kőröshegy	0156/12c	KE-3
Kőröshegy	0156/12d	KE-5
Kőröshegy	0156/4	KE-5
Kőröshegy	0156/5	KE-5
Kőröshegy	0156/7	KE-5
Kőröshegy	0156/9	KE-5
Kőröshegy	0157/13	KE-3
Kőröshegy	0157/16	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0157/17	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0157/7	KE-5
Kőröshegy	0157/8	KE-3, KE-5
Kőröshegy	0157/9	KE-5
Kőröshegy	0207/	KE-1, KE-3
Kőröshegy	0208/1	KE-4
Kőröshegy	0208/2	KE-3
Kőröshegy	024/83	KE-3
Kőröshegy	030/1	KE-3
Kőröshegy	030/2	KE-0
Kőröshegy	030/3a	KE-3
Kőröshegy	030/3b	KE-3
Kőröshegy	030/3c	KE-3
Kőröshegy	030/4	KE-0, KE-1, KE-3
Kőröshegy	030/5	KE-1, KE-3
Kőröshegy	030/6	KE-1, KE-3
Kőröshegy	030/7a	KE-1, KE-3, KE-5

Kőröshegy	030/7b	KE-1, KE-3
Kőröshegy	030/7c	KE-3
Kőröshegy	030/7d	KE-5
Kőröshegy	030/7f	KE-5
Kőröshegy	030/8	KE-1
Kőröshegy	030/9	KE-1, KE-3, KE-4
Kőröshegy	031/	KE-5
Kőröshegy	060/17	KE-1
Kőröshegy	060/18	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Kőröshegy	060/19	KE-1
Kőröshegy	060/20	KE-5
Kőröshegy	060/23	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Kőröshegy	060/46	KE-5
Kőröshegy	060/47	KE-3, KE-5
Szántód	03/	KE-5
Szántód	04/	KE-5
Szántód	06/a	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Szántód	06/b	KE-0, KE-1, KE-3, KE-4
Szántód	07/	KE-4
Szólád	0103/1	KE-1, KE-4, KE-5
Szólád	0103/2	KE-0
Szólád	0103/3	KE-5
Szólád	0103/4	KE-0
Szólád	0103/5	KE-5
Szólád	0103/6	KE-0, KE-3, KE-5
Szólád	0103/7	KE-5
Szólád	0105/a	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Szólád	0105/b	KE-1
Szólád	0114/1	KE-5
Szólád	0114/2	KE-1
Szólád	0115/a	KE-1, KE-5
Szólád	0115/b	KE-1, KE-5
Szólád	0115/c	KE-3, KE-5
Szólád	0116/a	KE-1, KE-5
Szólád	0116/b	KE-5
Szólád	0117/	KE-0
Szólád	0118/1a	KE-5
Szólád	0118/1b	KE-5
Szólád	0118/1c	KE-0
Szólád	0118/1d	KE-5
Szólád	0118/1f	KE-1
Szólád	0118/1g	KE-5
Szólád	0118/1h	KE-1
Szólád	0118/1j	KE-1
Szólád	0118/1k	KE-1, KE-5
Szólád	0118/1l	KE-5
Szólád	0118/1m	KE-1
Szólád	0118/1n	KE-5
Szólád	0118/1p	KE-1, KE-5

Szólád	0118/2	KE-1
Szólád	0118/3	KE-1
Szólád	0118/4a	KE-1
Szólád	0118/4b	KE-1
Szólád	0126/	KE-1, KE-5
Szólád	0127/12a	KE-1
Szólád	0127/12b	KE-5
Szólád	0127/2	KE-1
Szólád	0127/9	KE-5
Szólád	0129/12	KE-1
Szólád	0129/4	KE-3, KE-5
Szólád	0136/10	KE-5
Szólád	0136/11	KE-1
Szólád	0136/12	KE-1
Szólád	0136/16	KE-1
Szólád	0136/19	KE-1
Szólád	0136/20	KE-1
Szólád	0136/21	KE-1
Szólád	0137/	KE-1
Szólád	0139/	KE-4
Szólád	0142/2	KE-1
Szólád	0142/3	KE-1
Szólád	0143/	KE-1
Szólád	0145/1	KE-1
Szólád	0145/2	KE-5
Szólád	0145/3	KE-5
Szólád	0202/10	KE-1
Szólád	0202/11	KE-1
Szólád	0202/13	KE-1
Szólád	0202/14	KE-1
Szólád	0202/5	KE-1
Szólád	0202/6	KE-1
Szólád	0202/7	KE-5
Szólád	0202/8	KE-1
Szólád	0202/9	KE-1
Szólád	3701/4a	KE-1
Szólád	3701/4b	KE-1
Szólád	3701/4c	KE-1
Szólád	3701/4d	KE-1
Szólád	3701/4f	KE-1
Szólád	3701/4g	KE-1
Szólád	3701/4h	KE-1
Szólád	3701/4j	KE-1
Szólád	3702/	KE-1
Szólád	3703/	KE-1
Szólád	3704/	KE-1
Szólád	3705/	KE-1
Szólád	3706/	KE-1
Szólád	3707/	KE-1

Szólád	3708/	KE-1
Szólád	3709/	KE-1
Szólád	3710/	KE-1
Szólád	3711/	KE-1
Szólád	3712/	KE-1
Szólád	3713/	KE-1
Szólád	3714/	KE-1
Szólád	3715/	KE-1
Zamárdi	0108/1	KE-0, KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0108/2	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0109/3	KE-0, KE-1
Zamárdi	0110/1	KE-0
Zamárdi	0111/1	KE-3
Zamárdi	0111/2	KE-3
Zamárdi	0111/3a	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0111/3b	KE-1
Zamárdi	0111/4	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0112/	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0113/1	KE-1, KE-3
Zamárdi	0113/2	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Zamárdi	0114/	KE-4
Zamárdi	0115/	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0116/	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0120/1a	KE-1, KE-3, KE-4, KE-5
Zamárdi	0120/1b	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0121/	KE-4, KE-5
Zamárdi	0122/	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0123/a	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0123/b	KE-1, KE-3, KE-4
Zamárdi	0124/	KE-0
Zamárdi	0125/	KE-0

3.2.7 A tervezési terület erdőrészeit érintő kezelési egységek

Település	Erdőrészlet	Kezelési egység
Balatonendréd	1A	4
Balatonendréd	1B	4
Balatonendréd	1C	4
Balatonendréd	1D	3
Balatonendréd	1E	3
Balatonendréd	1F	4
Balatonendréd	1G	4
Balatonendréd	1H	4
Balatonendréd	1I	3
Balatonendréd	1I	5
Balatonendréd	1J	4
Balatonendréd	1NY 1	1
Balatonendréd	1NY 2	1
Balatonendréd	1NY 3	1
Balatonendréd	1T 2	0
Balatonendréd	1T 3	1
Balatonendréd	25A	4
Balatonendréd	25B	4
Balatonendréd	25C 1	4
Balatonföldvár	1A	3
Balatonföldvár	1B	3
Balatonföldvár	1C	3
Balatonföldvár	1D	3
Balatonföldvár	1D	4
Balatonföldvár	1E	3
Balatonföldvár	1F 1	3
Balatonföldvár	1G	3
Balatonföldvár	1NY 1	1
Balatonföldvár	1NY 2	1
Balatonföldvár	2E	4
Balatonszárszó	1A	4
Balatonszárszó	1B	3
Balatonszárszó	1C	3
Balatonszárszó	1C	5
Balatonszárszó	1D	3
Balatonszárszó	1E	3
Balatonszárszó	1F	5
Balatonszárszó	1G	3
Balatonszárszó	1NY	1
Balatonszárszó	1T	1
Balatonszárszó	2A 1	3
Balatonszárszó	2B	4
Balatonszárszó	2C	5
Balatonszárszó	2D	3
Balatonszárszó	2E	5
Balatonszárszó	2F	5

Balatonszárszó	2G	4
Balatonszárszó	2H	5
Balatonszárszó	2I	3
Balatonszárszó	2J	3
Balatonszárszó	2K	5
Balatonszárszó	2L	5
Balatonszárszó	2M	4
Balatonszárszó	2N	4
Balatonszárszó	2NY 1	1
Balatonszárszó	2NY 2	1
Balatonszárszó	2NY 3	1
Balatonszárszó	2NY 4	1
Balatonszárszó	2O	5
Balatonszárszó	2T	0
Balatonszárszó	2TI	1
Balatonszárszó	4A	4
Balatonszárszó	4B	3
Balatonszárszó	4C 1	3
Balatonszárszó	4C 1	5
Balatonszárszó	4C 3	3
Balatonszárszó	4CE	3
Balatonszárszó	4E	4
Balatonszárszó	4F	5
Balatonszárszó	4G	1
Balatonszárszó	4G	3
Balatonszárszó	4G	4
Balatonszárszó	4H	5
Balatonszárszó	4L 1	4
Balatonszárszó	4M	3
Balatonszárszó	4NY 1	1
Balatonszárszó	4NY 2	1
Balatonszárszó	4O	5
Balatonszárszó	4P 1	5
Balatonszárszó	4Q	4
Balatonszárszó	4R	4
Balatonszárszó	5A 1	5
Balatonszárszó	5A 3	3
Balatonszárszó	5B	3
Balatonszárszó	5C 1	3
Balatonszárszó	5D	3
Balatonszárszó	5E	4
Balatonszárszó	5F	3
Balatonszárszó	5G	4
Balatonszárszó	5H	3
Balatonszárszó	5I	3
Balatonszárszó	5J	5
Balatonszárszó	5K	3
Balatonszárszó	5NY 1	1
Balatonszárszó	5T	0

Balatonszárszó	6E	4
Balatonszárszó	6F	5
Balatonszárszó	6I	4
Kőröshegy	1A	3
Kőröshegy	1B	5
Kőröshegy	1C	3
Kőröshegy	1F	3
Kőröshegy	1F	4
Kőröshegy	1NY 1	1
Kőröshegy	1NY 2	1
Kőröshegy	4A 2	5
Kőröshegy	4B	5
Kőröshegy	4C	5
Kőröshegy	4D	3
Kőröshegy	4E	3
Kőröshegy	4F 1	5
Kőröshegy	4G	3
Kőröshegy	4H	3
Kőröshegy	4H	4
Kőröshegy	4I	3
Kőröshegy	4J	3
Kőröshegy	4K	3
Kőröshegy	4NY	1
Kőröshegy	5A	3
Kőröshegy	5I	4
Kőröshegy	5J	3
Kőröshegy	5L	5
Kőröshegy	5M	5
Kőröshegy	5N 3	5
Kőröshegy	5R	5
Kőröshegy	5T	5
Kőröshegy	5TI 2	5
Kőröshegy	5U 1	3
Kőröshegy	8A	3
Kőröshegy	8B	3
Kőröshegy	8C	3
Kőröshegy	8D	3
Kőröshegy	8E	3
Kőröshegy	8F	3
Kőröshegy	8G	3
Kőröshegy	8H	3
Kőröshegy	8I	5
Kőröshegy	8J	5
Kőröshegy	8K	3
Kőröshegy	8T	0
Kőröshegy	9A	3
Kőröshegy	9B	3
Kőröshegy	9C	3
Kőröshegy	9D	3

Kőröshegy	9E	3
Kőröshegy	9F	3
Kőröshegy	9G	3
Kőröshegy	9H	3
Kőröshegy	9H	4
Kőröshegy	9I	3
Kőröshegy	9NY	1
Kőröshegy	9T	0
Kőröshegy	10A	3
Kőröshegy	10B	5
Kőröshegy	10C	3
Kőröshegy	10E	3
Kőröshegy	10NY	1
Kőröshegy	10T 1	0
Kőröshegy	10T 2	0
Kőröshegy	11A	5
Kőröshegy	11B	3
Kőröshegy	11C	4
Kőröshegy	11C	5
Kőröshegy	11D	5
Kőröshegy	11H	4
Kőröshegy	11NY 1	1
Kőröshegy	11T 1	0
Kőröshegy	12A	3
Kőröshegy	12B	3
Kőröshegy	12G	5
Kőröshegy	12NY 1	1
Kereki	1A	3
Kereki	1B	3
Kereki	1C	3
Kereki	1D	3
Kereki	1E	3
Kereki	1F	5
Kereki	1G	5
Kereki	1H	3
Kereki	1NY	1
Kereki	1VF	1
Kereki	2A	3
Kereki	2A	3
Kereki	2B	4
Kereki	2C	5
Kereki	2D	5
Kereki	2E	3
Kereki	2F	5
Kereki	2G	5
Kereki	2H	5
Kereki	2NY	1
Kereki	3A	3
Kereki	3B	3

Kereki	3C	3
Kereki	3D	4
Kereki	3E	3
Kereki	3F	3
Kereki	3G	3
Kereki	3I	3
Kereki	3J	3
Kereki	3L	5
Kereki	3NY	1
Kereki	3VF 1	3
Kereki	3VF 2	1
Kereki	5B	3
Kereki	5D	3
Kereki	5E	3
Kereki	5H	3
Kereki	5NY	1
Kereki	5VF	1
Kereki	6A	4
Kereki	6B	3
Kereki	6C	3
Kereki	6D	5
Kereki	6E	3
Kereki	6F	3
Kereki	6G	3
Kereki	6H	3
Kereki	6I	3
Kereki	6J	4
Kereki	6L	3
Kereki	6NY	1
Kereki	6VF	1
Kereki	7A	3
Kereki	7B	3
Kereki	7C	3
Kereki	7D	3
Kereki	7E	3
Kereki	7F	3
Kereki	7F	5
Kereki	7G	3
Kereki	7H	3
Kereki	7I	3
Kereki	7J	3
Kereki	7K	3
Kereki	7L	3
Kereki	7M	3
Kereki	7N	4
Kereki	7NY	1
Kereki	7O	3
Kereki	7P	3
Kereki	7Q	3

Kereki	7T	0
Kereki	7TI	1
Kereki	8A	3
Kereki	8B	3
Kereki	8C	3
Kereki	8D	3
Kereki	8E	3
Kereki	8F 1	3
Kereki	8F 2	3
Kereki	8G	3
Kereki	8H	3
Kereki	8I	3
Kereki	8J	3
Kereki	8K	3
Kereki	8L	3
Kereki	8M	3
Kereki	8NY	1
Szólád	1A	4
Szólád	1B	5
Szólád	1C	3
Szólád	1C	4
Szólád	1CE	5
Szólád	1D	3
Szólád	1E	3
Szólád	1F	5
Szólád	1G	3
Szólád	1H	4
Szólád	1I	5
Szólád	1J	3
Szólád	1K	5
Szólád	1L	3
Szólád	1N	5
Szólád	1NY 1	1
Szólád	1NY 2	1
Szólád	1O	5
Szólád	1P	5
Szólád	1T	0
Szólád	2A	5
Szólád	2B	3
Szólád	2C	3
Szólád	2C	5
Szólád	2CE	1
Szólád	2D	4
Szólád	2E	3
Szólád	2F	5
Szólád	2G	5
Szólád	2H	1
Szólád	2H	5
Szólád	2I	5

Szólád	2J	5
Szólád	2K	5
Szólád	2NY 1	1
Szólád	2NY 2	1
Szólád	2T 2	0
Szólád	2TI 1	1
Szólád	2TI 2	1
Szólád	2TI 2	5
Szólád	2VF	1
Szólád	11D	5
Szólád	11E	5
Szólád	11F	3
Szólád	11G 1	5
Szólád	11G 2	5
Szólád	11H	5
Szólád	11K	5
Szólád	11L	5
Szólád	11M	5
Szólád	11N	5
Szólád	11O	5
Zamárdi	2A	3
Zamárdi	2B	4
Zamárdi	2K	3
Zamárdi	2L	3
Zamárdi	2P	4
Zamárdi	2T 3	0
Zamárdi	3E	4
Zamárdi	3F	3
Zamárdi	3F	4
Zamárdi	3G	3
Zamárdi	3K	3
Zamárdi	3NY 4	1
Zamárdi	3T 1	0
Zamárdi	4A	3
Zamárdi	4B	3
Zamárdi	4C	3
Zamárdi	4NY	1
Zamárdi	4T	0
Zamárdi	5A	3
Zamárdi	5B	3
Zamárdi	5C	3
Zamárdi	5D	3
Zamárdi	5E	3
Zamárdi	5F	3
Zamárdi	5G	3
Zamárdi	5H	3
Zamárdi	5J	3
Zamárdi	5NY 1	1
Zamárdi	5NY 2	1

Zamárdi	6A	3
Zamárdi	6B	5
Zamárdi	6C	3
Zamárdi	6D	3
Zamárdi	6E	3
Zamárdi	6F	5
Zamárdi	6G 1	4
Zamárdi	6G 2	3
Zamárdi	6H	3
Zamárdi	6I	3
Zamárdi	6J	3
Zamárdi	6L	3
Zamárdi	6M	3
Zamárdi	6N	4
Zamárdi	6NY 2	1
Zamárdi	6O	3
Zamárdi	6T 1	0
Zamárdi	6T 2	0
Zamárdi	7A	3
Zamárdi	7B	3
Zamárdi	7C	4
Zamárdi	7D	4
Zamárdi	7E	3
Zamárdi	7F	3
Zamárdi	7G	3
Zamárdi	7H	3
Zamárdi	7I	4
Zamárdi	7NY	1
Zamárdi	7T	0
Zamárdi	7VF 1	1
Zamárdi	7VF 2	1
Zamárdi	8A	3
Zamárdi	8B	3
Zamárdi	8C	3
Zamárdi	8C	4
Zamárdi	8D	3
Zamárdi	8E	3
Zamárdi	8F	3
Zamárdi	8F	4
Zamárdi	8G	4
Zamárdi	8H	3
Zamárdi	8I	3
Zamárdi	8J	3
Zamárdi	8K	4
Zamárdi	8NY 1	1
Zamárdi	8NY 2	1
Zamárdi	8T 1	0
Zamárdi	8T 2	0
Zamárdi	8T 3	0

Zamárdi	8VF	1
Zamárdi	9A	3
Zamárdi	9A	4
Zamárdi	9B	3
Zamárdi	9C	3
Zamárdi	9D	4
Zamárdi	9E	5
Zamárdi	9F	4
Zamárdi	9G	4
Zamárdi	9H	3
Zamárdi	9I	3
Zamárdi	9I	4
Zamárdi	9NY	1
Zamárdi	9T	0
Zamárdi	10A	3
Zamárdi	10B	3
Zamárdi	10C	3
Zamárdi	10D	3
Zamárdi	10E	3
Zamárdi	10F	4
Zamárdi	10G	5
Zamárdi	10H	4
Zamárdi	10I	3
Zamárdi	10I	4
Zamárdi	10K	4
Zamárdi	10L	5
Zamárdi	10M	4
Zamárdi	10NY 1	1
Zamárdi	10NY 2	1
Zamárdi	10T	0
Zamárdi	10TI	1
Zamárdi	11H	5
Zamárdi	11I	4
Zamárdi	11J	5

3.3 A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület a Kőröshegyi-erdők (HUDD20042) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területekbe tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A fent hivatkozott Natura 2000 területen belül országos jelentőségű védett természeti terület, illetve pontszerűen megjelenő ex lege védett barlang, forrás, víznyelő nem található, így a területre a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény általános élőhelyvédelmi, és a védett természeti értékekről szóló szabályai vonatkoznak.

A tervezési terület túlnyomó része állami tulajdonban van, és a SEFAG Zrt. a vagyongekezelő.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1 Agrártámogatások

Bevezetés

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végeztével – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. és 2022. évre átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2023-tól indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai

megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetőek el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrésztlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírás csoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus károsítás) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

3.3.1.1 Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

Mezőgazdálkodás

A területen található gyepeken és szántókon az alábbi területalapú támogatások érhetőek el:

- VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (AKG 2015), VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (AKG 2016), VP-4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (AKG 2021)
- VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai

gazdálkodás fenntartása (ÖKO 15), VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 18), VP-4-11.1.-11.2.-21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO 21)

- VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- VP4-13.2.1.-16 Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Erdőgazdálkodás

- VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- VP5- 8.1.1-16 Erdősítés támogatása
- VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- VP4-8.5.2.-17 Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások
- VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- VP5-8.4.1.-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása,
- VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- VP2-4.1.3.7-20 Csemetekertek gépbeszerzése,)

3.3.1.2 Javasolt agrártámogatási rendszer

Mezőgazdálkodás

A mezőgazdasági területek jelenlegi támogatásával az alapvető probléma, hogy a programok nem eléggé specifikusak és nem veszik figyelembe a területen előforduló jelölő értékeket és azok élőhelyigényeit. Emellett probléma az is, hogy a gyepeken lévő cserjés élőhelyszegélyek kiesnek a támogatható területből.

A jelenleg elérhető programokat a Natura 2000 területre specifikus programmal javasolt kiváltani. Ennek a programnak az alapját a jelen tervben rögzített kezelési előírás-javaslatok képeznék, amelyek kifejezetten a terület jelölő értékeinek és egyéb védett természeti értékeinek megőrzését célozzák. Ennek keretében kellene felülvizsgálni a cserjés szegélyélőhelyek támogatható területbe vonásának lehetőségét, hogy azok fenntartása ne okozzon jövedelemkiesést a gazdálkodónak. A tervben foglalt javaslatoknak megfelelően a cserjések a terület maximum 10%-ig kellene, hogy támogathatók legyenek. A támogatásra jogosult területek alapegységét a kezelési egységek jelentenék, így egy, az adott élőhelyre specifikus kezelési előírás sorból lehetne válogatni a vállalni kívánt korlátozásokat. A jogszabályban rögzített előírásokért nem járna kifizetés ebben a programban, hiszen ezeket hivatott fedezni a kompenzációs támogatás. A lehívható támogatás mértéke a jövedelemkieséssel, illetve beruházási költséggel arányosan, de az előírás természetvédelmi hozadékát is figyelembe véve kerülne megállapításra. A jelenlegi AKG programokkal

ellentétben nem tematikus előírás csoportok nagy előírás csomagjai közül lehetne választani fix támogatási összeggel, hanem egyes előírások közül választhatna minden gazdálkodó annyit, amennyit vállalni hajlandó. Ebben a rendszerben az előírásonként igényelhető támogatás összege lenne az, ami arra ösztönzi a gazdálkodókat, hogy minél többet vállaljanak az előírás-javaslatok közül.

Erdőgazdálkodás

A jelenlegi erdő-környezetvédelmi program tematikus előírás csoportjait a Natura 2000 területre specifikus programmal javasolt kiváltani. Ennek a programnak az alapját a jelen tervben rögzített előírás-javaslatok képeznék, amelyek kifejezetten a terület jelölő értékeinek és egyéb védett természeti értékeinek megőrzését célozzák. A támogatásra jogosult területek alapegységét a kezelési egységek jelentenék, így egy, az adott élőhelyre specifikus kezelési előírás sorból lehetne válogatni a vállalni kívánt korlátozásokat. Az erdőtervben rögzített előírásokért nem járna kifizetés ebben a programban, hiszen ezeket hivatott fedezni a kompenzációs támogatás. A lehívható támogatás mértéke a jövedelemkieséssel, illetve beruházási költséggel arányosan, de az előírás természetvédelmi hozadékát is figyelembe véve kerülne megállapításra. A jelenlegi EKV programokkal ellentétben nem tematikus előírás csoportok nagy előírás csomagjai közül lehetne választani fix támogatási összeggel, hanem egyes előírások közül választhatna minden gazdálkodó annyit, amennyit vállalni hajlandó. Ebben a rendszerben az előírásonként igényelhető támogatás összege lenne az, ami arra ösztönzi a gazdálkodókat, hogy minél többet vállaljanak az előírások közül. A rendszer elindításához szükséges a kezelési egységek és az erdőrészletek átfedésének egyeztetése. Amennyire lehetséges, kívánatos az erdőrészlethatárokat a kezelési egységek határaihoz igazítani. Ahol ez nem lehetséges, a kezelési egységeket állományrészekként kell elkülöníteni a részleten belül.

3.3.2 Pályázati források

Jelenleg nincs folyamatban levő pályázat.

3.3.3 Egyéb

A kezelési javaslatok megvalósításának egyéb eszközei nem szükségesek.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemek a tervezési munkához és a kommunikáció céljaihoz kerültek kiválasztásra.

Az egyes elemek alkalmazása és megvalósításuk a fenntartási terv készütségi fázisaihoz igazodott, figyelembe véve a jogszabályban előírt, a tervek egyeztetésébe kötelezően bevonandók körét. Egy-egy kommunikációs cél megvalósulását többféle elem tette lehetővé.

A kommunikációs munka első lépése a postai levelek kiküldése volt az érintetteknek. A további kommunikáció alapját a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság honlapja képezte, amelyen elérhető volt minden fontos információ és tervanyag. A kiküldött postai és elektronikus levelek, mind tartalmazták a honlap elérhetőségét.

A felhasznált kommunikációs elemek táblázatos formában kerülnek bemutatásra.

A tervezetthez képest a kommunikációs eszközöket jelentősen csökkenteni kellett a tervek készítése során. A kialakult pandémiás helyzetben, és az ezzel kapcsolatos jogszabályokban megjelenő korlátozások miatt, a személyes jelenlétet követelő eszközöket törölni kellett. Ezért a tervezési folyamat kommunikációja levelezésben és az online lehetőségek kihasználásával folyt.

Az alkalmazott kommunikációs eszközök a Kőröshegyi erdők Natura 2000 terület fenntartási tervének készítése során:

Kommunikációs eszközök és rövid jellemzésük	Érintett célcsoportok	Kommunikációs eszköz funkciói						Igazoló dokumentum
		A Natura 2000 hálózat bemutatása	A tervezési folyamat bemutatása	Információk egyeztetése, kérése	Fenntartási terv véleményezése	Fejlesztési igények felmérése	Konkrét kérdések tisztázása	
<p>Honlap: Kőröshegyi erdők erdő Natura 2000 terület honlapja http://bfnp.hu/hu/keszulo-natura-2000-fenntartasi-tervek Az egyeztetési tervanyagok közzétételének leghatékonyabb módja lehet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazd. és agrárk. tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek 	X	X	X	X	X	-	internetes elérhetőség, honlap címe
<p>Küldött postai levél, e-mail: Önkormányzatok, falugazdászok, agrárkamara, állami. sz. e-mailes tájékoztatása, valamint az önkormányzatoktól kapott tulajdonosi adatok alapján a tulajdonosok nagy részének levélben történő értesítése történik. A levél mellé minden esetben kitöltendő, visszaküldendő kérdőív kerül megküldésre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazd. és agrárkam.tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek 	X	X	X	X	X	-	levélről másolat, kinyomtatott e-mail, kinyomtatott kérdőív

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Területi illetékesség szerint kerültek összegyűjtésre a kommunikáció címzettjei. A kapott információk a megalapozó dokumentáció készítése során figyelembevételre kerültek, az érintettek helyismerete és a rendelkezésre álló adatok segítették a tervezést. További érintettek kerültek még megszólításra az első körben kiküldött levelek alapján a címzettektől beérkező javaslatok alapján.

Célcsoport	Szervezet/személy neve
Önkormányzat(ok)	Balatonendréd Község Önkormányzata
	Balatonföldvár Város Önkormányzata
	Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata
	Kereki Község Önkormányzata
	Kőröshegy Község Önkormányzata
	Szólád Község Önkormányzata
	Zamárdi Város Önkormányzata
Civil szervezetek (helyi önkormányzat javaslata alapján is)	Dél-Baltoni Természetvédelmi Egyesület
	MME Dél-Baltoni Természetvédelmi Csoport
Tulajdonosok, gazdálkodók, vagyonkezelők	SEFAG Szántódi Erdészet
	SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.
Hatóságok, Hivatalok	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal, Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály
	Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
	Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
	SMKH KJH Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
	Somogy Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály
	SMKH KJH Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal - Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály - Erdészeti Osztály
	Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Az egyeztetés keretében az érintetteknek megküldtük a terv utolsó egyeztetési változatát. A válaszára két hetes időintervallumot adtunk meg.

A táblázat a terv szempontjából hangsúlyos véleményeket, és azok beépítésének módját tartalmazza:

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
Balatonrendred Önkormányzata	Község Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Balatonföldvár Önkormányzata	Város Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Balatonszárszó Önkormányzata	Nagyközség Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Kereki Község Önkormányzata	Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Kőröshegy Önkormányzata	Község Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Szólád Község Önkormányzata	Előzetes adatszolgáltatást adott az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Zamárdi Város Önkormányzata	Előzetes adatszolgáltatást adott, elsősorban felhívta a figyelmet az ingatlan nyilvántartás anomáliáira. Az egyeztetési anyagot nem véleményezte	Az adatszolgáltatás beépült a tervbe.
Dél-dunántúli Igazgatóság	Vízügyi Javasoljuk az 1.7 fejezetben a Vízyűjtő gazdálkodási tervre vonatkozó utolsó mondatot a következők szerint módosítani: „A tervezési terület a Balaton részvízyűjtő területen belül a Balaton közvetlen (4-2) tervezési alegység területén helyezkedik el.”	Beépítve a tervbe.
Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály	A kormányhivatalnak a tervben foglaltakkal kapcsolatban kifogása nem merült fel és kiegészítő javaslattal nem kíván élni.	

A terület legjelentősebb gazdálkodója a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. az előzetes megkeresésre válaszolt, a vagytonkezelésében lévő területek vonatkozásában adatokat szolgáltatott. A tervezés folyamatában a közvetlenül érintett Szántódi Erdészettel a napi munkakapcsolat keretében többszöri informális egyeztetést folytattunk, elsősorban a tervezés alapvető szempontjaival kapcsolatosan. Az így kapott információk és szempontok beépültek a tervbe, konfliktus, vitás kérdés, vagy elfogadhatatlan szakmai vélemény nem merült föl.

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUDD20042 Kőröshegyi erdők kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUDD20042 Kőröshegyi erdők Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. december „15.”

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUDD20042 Kőröshegyi erdők kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUDD20042 Kőröshegyi erdők Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. december „15.”